

Remissvar

Datum
2018-04-20

FHS beteckning
Ö143/2018

1 (2)

Försvarsdepartementet

Ert tjänsteställe, handläggare
Departementsråd Michael Cherinet

Ert datum
2018-03-01

Er beteckning
Fö2018/00251/NFU

Vårt tjänsteställe, handläggare
C ALM, Övlt Thomas Uneholt,

Vårt föregående datum

Vår föregående beteckning

Betänkandet Försvarsmaktens långsiktiga materielbehov (SOU 2018:7)

Försvarshögskolan (FHS) har fått möjlighet att lämna synpunkter på *Betänkande av Försvarsmaktens långsiktiga materielbehov*.

FHS bejakar i allt väsentligt utredarens förslag till prioriteringar och överväganden vid olika ekonomiska ramar för Försvarsmakten. Utredningen lyfter fram *systembalans* som en viktig utgångspunkt för den operativa förmågan. FHS delar vikten av den utgångspunkten men anser att beskrivningen av *systembalans* haltar då utredningen utelämnar personal, utbildning och den mänskliga faktorn som också behövs för att uppnå *systembalans*.

Utredningen nämner kort i utgångspunkterna att hänsyn måste tas till den *militärtekniska utvecklingen*. FHS bejakar att hänsyn måste tas till teknikutvecklingen men delar inte helt utredningens slutsats att materielsystem som anskaffas för att vara operativa 2030 i huvudsak baseras på befintlig teknik eller teknik som idag är relativt mogen. Dagens teknikutveckling, som i huvudsak drivs av civila intressen, går mycket snabbt och nya tekniker som inte finns idag kommer att finnas med i materielsystem som tas i bruk 2030.

Utredningen skulle vinna på att vara tydligare i hur begreppet *militärteknik* definieras. Det vid FHS inrättade ämnet *militärteknik* behandlar de skilda sätt på vilka tekniken kan bidra till att uppfylla de grundläggande krigföringsförmågorna. Ämnet handlar om hur teknik och tekniska system inverkar på, och påverkas av militär verksamhet. Ämnet studerar således vilka möjligheter nyutvecklade teknik, såväl som användningar av befintlig teknik, kan påverka militär verksamhet. Med utgångspunkt från ovanstående delar FHS utredningens utgångspunkt att forskning och kompetens inom teknikområden med särskild försvarsmaktsrelevans är av stor betydelse.

Detaljsynpunkter på SOU 2018:7, Försvarsmaktens långsiktiga materielbehov

Sid 29, avsnitt 1.3, Utredningsarbetet: Utredningen hade med fördel även kunnat besöka och intervjua Försvarshögskolan, den enda aktör som forskar om frågor rörande försvarsmateriel och försvarsekonomi.

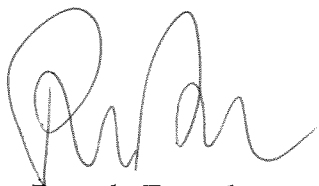
Sid 83-84, avsnittet Väpnat angrepp – tänkbart utseende. Det angrepp som beskrivs har det traditionella utseende som använts ända sedan det kalla kriget startade. I sista stycket sägs sedan kortfattat att angreppet även skulle kunna ske utan fientlig trupp i Sverige genom att massivt slå mot civil infrastruktur, ledande till civilsamhällets kollaps. Enligt flera bedömare, t.ex. ryske generalstabschefen Gerasimov, är detta senare förlopp snarare regel än undantag i framtiden, och skulle kunna få en mer framskjuten plats i texten.

Sid 91, inledningen, andra stycket: Bättre att tala om grundläggande *förmågor* i stället för om grundläggande egenskaper.

Sid 160-161, avsnittet Analyser av internationella materielsamarbeten och export: FHS delar utredningens uppfattning att Sverige ibland går in i riskabla internationella samarbetsprojekt utan att dessa risker är helt analyserade, eller att mervärdet av ett internationellt samarbete inom området (i stället för att driva det nationellt) är helt klarlagt.

Sid 165, avsnittet Tydligare redovisning underlättar riksdagens uppföljning: FHS delar utredningens uppfattning att en översyn bör göras gällande innebörden av och kostnaderna för de väsentliga nationella säkerhetsintressena, utgående från hur dessa beskrivs i artikel 346 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Beslut i detta remissvar har fattats av rektor Romulo Enmark efter föredragning av chefen för avdelningen Ledningsvetenskap och militärteknik överstelöjtnant Thomas Uneholt. I den slutliga beredningen har även professor Gunnar Hult deltagit.

Romulo Enmark
Rektor

Thomas Uneholt
C ALM